

บทคัดย่อ

การศึกษานวกรรมที่ปรากฏในบทหนังตะลุง ของหนังสกุล เสียงแก้ว ครั้งนี้ เป็น การศึกษาเชิงคติชนวิทยา ข้อมูลที่นำมาศึกษาคือ บทหนังตะลุงฉบับลายมือเขียน ของหนังสกุล เสียงแก้ว จำนวน 25 เรื่อง จุดมุ่งหมายหลักในการศึกษา ได้แก่ การศึกษานวกรรมด้านต่าง ๆ ที่ปรากฏในบทหนังตะลุง ของหนังสกุล เสียงแก้ว ผลการศึกษารูปได้ดังนี้

1. ในด้านการใช้รูปแบบการประพันธ์ การใช้คำ การใช้ภาพพจน์ การบรรยาย การตั้ง ข้อสังเกต และเสนอทัศนะ การบันทึกลักษณะสภาพความเป็นอยู่ของผู้คน และสภาพแวดล้อม ต่าง ๆ การบันทึกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมไทย การบันทึกวัฒนธรรม พบว่า หนังสกุล เสียงแก้ว มีความสามารถในด้านต่าง ๆ ที่ได้กล่าวมาแล้วเป็นอย่างดี คือ 1) สามารถใช้รูปแบบคำประพันธ์ ที่เหมาะสมกับเนื้อหา ไม่น้อยกว่า 5 ชนิด คือ กลอนแปด กลอนหก กลอนสี่ กลอนสามห้า กลอนกลบทกบตันต่อยหอย 2) สามารถใช้คำที่ทำให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพขึ้นหลายลักษณะ เช่น คำสัมผัส การหลากคำ การเคียงคำ 3) สามารถใช้ภาพพจน์ได้ดี ไม่น้อยกว่า 3 ลักษณะ คือ อุปมา อธินามนัย อติพจน์ 4) สามารถบรรยายได้ดี เช่น ทำให้เรื่องดำเนินไป อย่างฉับไว เห็นนาฏการของตัวละคร ก่อให้เกิดจินตนาการ 5) สามารถตั้งข้อสังเกตและเสนอ ทัศนะที่น่าสนใจ ก่อให้เกิดปัญญา วิจารณ์ญาณ หลายประการ เช่น มนุษย์ปุถุชนตกอยู่ในอำนาจ กามคุณ บางคนกล้ากระทำผิด ล่วงประเพณี เพราะตกอยู่ในอำนาจกามคุณ การลืมนสิ่งใด ไม่ เป็นภัยเสียหายร้ายแรงเท่ากับการลืมนตัว สรรพสิ่งในโลกนี้ล้วนเป็นสิ่งที่มีคู่ 6) สามารถบันทึก ลักษณะ สภาพความเป็นอยู่ของผู้คน และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ของชาวบ้านภาคใต้ได้ดี 7) สามารถบันทึกเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมไทยได้ดี 8) สามารถบันทึกวัฒนธรรมชาวบ้าน ภาคใต้ได้ดีหลายด้าน เช่น ด้านความเชื่อ การทำมาหากิน การตั้งชื่อบ้านนามเมือง

2. ในด้านการสร้างบททเวา บทปราชัยหน้าบท บทสอน บทสมห้อง บทเกี่ยวจอบ บท สนทนา การติดต่อเรื่อง การวิพากษ์วิจารณ์ผู้ใหญ่ ผู้มีอำนาจ การประยุกต์และการสร้างบทตลก พบว่า หนังสกุล เสียงแก้ว มีความสามารถทางการสร้างบทต่าง ๆ รวมทั้งการติดต่อเรื่อง การ วิพากษ์วิจารณ์ผู้ใหญ่ ผู้มีอำนาจ การประยุกต์และการสร้างบทตลกเป็นอย่างดี คือ 1) สามารถ สร้างบททเวาได้ดีทั้งรูปแบบและเนื้อหา 2) สามารถสร้างบทปราชัยหน้าบทได้ดีทั้งรูปแบบและ เนื้อหา 3) สามารถสร้างบทสอนได้ดีทั้งรูปแบบและเนื้อหา สามารถบอกความจริงและสิ่งพึงทำ ได้ดี 4) สามารถสร้างบทสมห้องได้ดีทั้งรูปแบบและเนื้อหา สามารถใช้คำ สำนวนได้ดี 5) สามารถสร้างบทเกี่ยวจอบได้ดี ทั้งรูปแบบและเนื้อหา ไม่น้อยกว่า 18 บท 6) สามารถสร้างบท สนทนาได้ดี เหมาะสมกับลักษณะของตัวละคร 7) สามารถติดต่อเรื่องได้ดี ไพเราะ เหมาะสม 8) สามารถวิพากษ์วิจารณ์ผู้ใหญ่ผู้มีอำนาจได้แยบยลคมคาย 9) สามารถประยุกต์ความรู้ต่าง ๆ

เช่น ประยุกต์ความรู้เกี่ยวกับคนวิกลจริตที่คิดฟุ้งซ่านไปต่าง ๆ นานา ความรู้เรื่องไสยเมณี บาร์
รถไฟ รถยนต์ นายหนังตะลุง วัวชน ภาษาอังกฤษ ความผิดปกติบกพร่องของนักการเมือง
บางคน มาสร้างเป็นบทตลกได้อย่างแยบยล 10) สามารถสร้างบทตลกได้ดี โดยใช้กลวิธีที่แยบยล
ไม่น้อยกว่า 8 วิธี ดังนี้ การลงให้ตีความประสพการณ์ผิด การเล่าเรื่องที่เกิดขึ้นจริงเกินเชื่อ กลวิธี
เกลือจิ้มเกลือ การหักมุม การใช้คำพวน การพูดถึงเรื่องเพศ การใช้คำ 2 แง่ 2 มุม

